

tauſe, ſaa ville Forhandlingerne blive forſatte uden Tilhørere.

N. Juſen (Marhuſ Amtſ 3die Valgkreds): Jeg har ikke ſaa heldige hiſtoriske Gaver, at jeg har kunnet lade mig omvende af den ærede ſidſte Talerſ mange hiſtoriske Betragtninger. Jeg maa, efter at have hørt hans Foredrag, faſtholde den Betragtning af Sagen, ſom jeg nærede, førend han begyndte at tale, den nemlig, at ſaaledes ſom Forholdene ere i denne Sal for Dieblicket, og ſom de have været i den Tid, jeg har haft den Ære at have Sæde her, kan jeg ikke tro, at det konſtitutionelle Liv vil kunne udvikles og voxe paa en ſaadan Maade, at Frihedens Beſtylſer derved ere betryggende for Fremtiden. Jeg ſkal derfor med nogle ſaa Ord udtale, hvorfor jeg maa ſtemme for den foreliggende Adreſſe. Jeg kan ikke komme til anden Erkendte, end, at naar et Folks Regjeringsforfatning gaar over fra den monarkiſke til den konſtitutionelle, ſaa vil det blive den ſtore Opgave for Folket at vinde den Interenſe, Indſigt og Dygtighed, ſom er nødvendig, for at det kan bruge den nye Forfatning til Gæld og Beſtylſe for Landet i Almindelighed. Det vil være nødvendigt, at Folket offerer paa denne Sag ſine beſte Kræfter, at det offerer al ſin Dygtighed for at frembringe dette nye Regjeringsmaſineri. Jeg tror ikke, at man til dette nye Maſineri kan bruge Leaningene af det gamle Bureaukrati, jeg tror, at man i det Hele vil finde dem for ſivnede i de gamle Former til at være Bærere af det nye Liv, og dette vil henſygne og blive ſvagt, derſom man kommer ind paa den Bei. Den eneſte Bei og det eneſte Middel til at frembringe en ſaa kraftig Interenſe i Folket, ſom er nødvendig, er, at det hele Folk drages med ind paa den nye Bane, at Alle eller dog ſaa Mange ſom muligt føres opad og fremad i Indſigt og Kjærlighed til de nye Liſtande, at Alle, baade de, der ere høiere oppe, og de, der ere lavere nede, række hverandre Haanden til dette ſtore ſælles Formaal. Men ere vi nu inde paa en ſaadan Bei hoſ os? viſer det, ſom foregaar daglig, at noget ſaadant er Liſfaldet? Jeg tror ikke, man kan ſige, det er Liſfaldet, jeg tror tværtimod, man maa ſige det Modſatte, at en ſtor Del af de beſte og dygtigſte Kræfter anvendes netop for at modvirke i Stedet for at fremme den konſtitutionelle Udviſing i Folket; men Følgen deraf, naar det forſættes i Lengden, maa nødvendigviſ blive, at der ſlet ikke kommer noget virkelig konſtitutionelt Liv ind i Folket, at det lidt efter lidt taber Interenſen for de offentlige Interenſer, og at de Mænd, der ere valgte til Lovgivningsarbejdet, maa opſide deres beſte Kræfter i endeløſe Kampe og Kæmper, at Reſultaterne af den lovgivende Forſamlings Arbejder blive ſaa ſmaa og halve og ſaa forkludrede, at de ingenlunde tilfredſtille Folkets Krav og Onſker, og at ſaaledes Interenſen trækker ſig tilbage, og man kan ſige, at Forſat-

ningen er en Maſſine, der lidt efter lidt opſlides, for ſiden at kaſtes hen ſom en ubrugelig Ting. Den Tid af vort konſtitutionelle Liv, ſom der i dette Dieblik nærmefter er Grund til at ſe paa, er de tre ſidſt forløbne Aar. Og ſer man da paa dem, da kan man med Grund opfatte det Spørgſmaal, om der i de 3 Aar er ſtet Noget, der vidner om, at det nuværende Miniſterium vil føre de demokratiſke Hovedtanter til Virkeliggjørelſe, de demokratiſke Hovedtanter, ſom gjøre i Folket, og ſom Folket atter og atter har givet Udtryk i de Mænd, det har ſendt til denne Forſamling. Man har ſpurgt, om der er Noget, der er ſtet i den Mellemtid, ſom viſer, at det nuværende Miniſterium føler ſig kaldet til at fremme Udviſingen i fri og folkelig Retning, om de af denne Regjering forelagte Lovforſlag viſe hen i den Retning, om de bare Spor af, at Regjeringen har Willighed og Onſke om at gaa i den folkelige Retning. Ser man ſaaledes paa det Forſlag, der er forelagt til Hærløven, og ſammenholder det med det, der er kommet frem i Folket, ſaa vil man lægge Merke til, at en Del af Folket og dets Repræſentanter have fordret „betydelige Beſparelſer“ i Udgifterne dertil, og at en anden og meget ſtørre Del vel ikke har brugt det ſamme Udtryk, men dog brugt det Udtryk, at de nuværende meget ſtore Udgifter formindſkes, at alſaa hele det Velgerfolk, der har valgt Flertallet i denne Forſamling, er enigt om at ville ſpare, om ikke Noget, ſaa dog Noget paa de Udgifter, der i de ſenere Aaringer have været anvendte til Forſvarsveſenet. Dette Folkegnſte er kommet frem ſaa ofte og ſaa tydeligt omkring i Folket, at, naar dette har ſat Mænd ind i denne Forſamling med diſe Anſkuelſer, ſaa er det klart, at det er Folkets Willie, og hvad har ſaa den høie Regjering gjort overfor denne beſtemt udtalte Folkevillie? Den har forelagt Lovforſlaget om Hærløvens Reviſion, ſom forſøger Udgifterne med en 300,000 Rd. aarligt og en lille Grænbewilling paa 17 Millioner. Det er ikke ſtemmende med, hvad der er kommet frem i Folkets Flertal; det er fuldſtændigt uoverenſtemmende dermed. En anden Lov, ſom er bleven nævnt af den foregaaende Taler, er Skoleloven; ogſaa den har været Gjenſtand for Folkets varme Onſker. Trindt omkring har man ved Folkemøder, ved Skolemøder, i Preſſen og paa mange Maader fremsat varme Onſker om, at der maatte foregaa en Forandring paa dette Omraade, og man har ikke været knap eller karrig med at fremsætte, i hvilken Retning man ønskede, at denne Forandring ſkulde gaa. Og har der end, ſom det var en Selvfølge, ikke kunnet være Enighed om Enkelthederne, ſaa have dog Alle været enige om de ſtore Træk, nemlig at der ſkulde gives ſtørre Frihed for Beboerne og Kommunerne, og at Regjeringen ſkulde have mindre med Sagen at gjøre. Hvorledes har Regjeringen ſtillet ſig overfor denne Folkevillie? Den har